

Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat

3300 Eger, Régi Cifrakapu u. 28. OM azonosító: 101898

Elérhetőségeink

Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat

Pályaválasztási Tanácsadás

3300 Eger, Bem tábornok utca 3.

3200 Gyöngyös, Dr. Puky Árpád utca 5-7.

palyavalasztas.szakszolgalat@gmail.com

Bejelentkezés tanácsadásra

www.hmpedszakszolgalat.hu

Tajtiné Lesó Marianna Györgyi

szakvizsgázott pályaválasztási tanácsadó pedagógus
Pályaválasztási Tanácsadás Regionális Munkaközösség vezető

Boldog Beáta

szakvizsgázott tehetségefejlesztő és pályaválasztási tanácsadó pedagógus

Borsné Horváth Edina

szakvizsgázott pályaválasztási tanácsadó pedagógus

Federics Ibolya

szakvizsgázott pályaválasztási tanácsadó pedagógus

Ivány Tímea

munka-és pályatanácsadó szakpszichológus

Tóth-Vági Eszter

pályaválasztási tanácsadó pedagógus

Tresó Kinga

pszichológus

Pályaválasztási továbbtanulási KISOKOS pedagógusoknak

2019-20/4. szám

A Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat kiadványa

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalomjegyzék

Pályaválasztást segítő online tevékenységeink	4
Tehetséggondozás pszichológus szemmel	6
Tehetségfejlesztés pályaorientációs pedagógus szemmel	8
Tehetséggondozás a szakképzés speciális területén	9

Kiadó: Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat

Felelős kiadó: Balázsné Csuha Mária

Szerkesztette: Boldog Beáta, Tajtiné Lesó Györgyi

Készült: 2020., 100 példányban

EGRI
TANKERÜLETI
KÖZPONT

A kiadvány az EFOP-3.2.5-17-2017 00043 számú „Az Egri Tankerületi Központ MTMI készségeinek és kompetenciáinak fejlesztése, pályaorientáció megvalósulása mellett” című projekt támogatásával jött létre.

Tisztelt Kolléga!

Legújabb kiadványunk a tehetségfejlesztés témáját járja körbe. A cikkek írói a pedagógia különböző területein tevékenykedő olyan szakemberek, akik feladataik végzése során a tehetségfejlesztésre külön szakértelemmel és képzettséggel figyelnek.

Talán a megváltozott helyzet körülményei között egy kis előremutatást, az elzártság lehetőségein túl mutató gondolatokat kapnak cikkeink olvasásakor.

Kiadványunkban összefoglalást nyújtunk online elérhető, a pályaválasztást segítő felületeinkről, közzétett segédanyagainkról, tevékenységeinkről és elérhetőségeinkről.

A fennálló helyzetnek köszönhetően kiadványunk ismét csak online formában tud megjelenni és honlapunkon is elérhetővé tesszük. Amint megvalósítható lesz, kiadványunkat nyomtatott formában is el fogjuk juttatni Önökhöz.

Boldog Beáta

szakvizsgázott tehetségfejlesztő tanár
és pályaválasztási tanácsadó pedagógus
Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
Pályaválasztási Tanácsadás

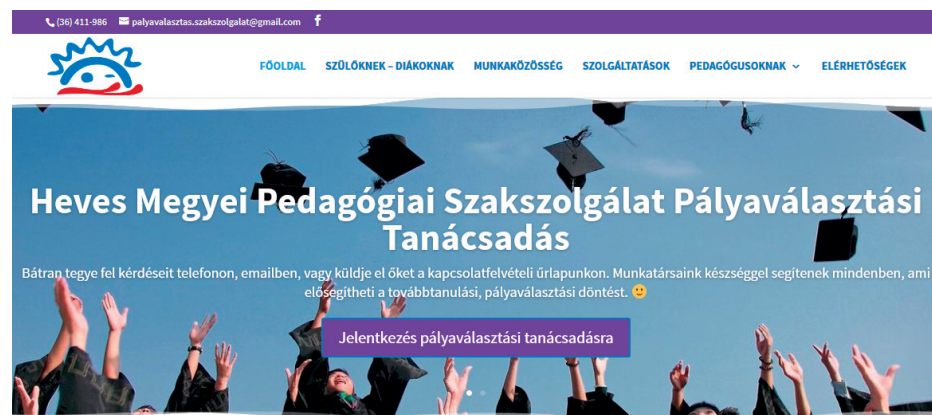
Tajtiné Lesó Marianna Györgyi

szakvizsgázott pályaválasztási tanácsadó pedagógus
Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
Pályaválasztási Tanácsadás

Pályaválasztást segítő online tevékenységeink

Pályaválasztás segítése az online térben, a távtanácsadás lehetőségei

A 2020. március 14-én bejelentett korlátozó intézkedések, ezen belül is az oktatási intézmények digitális távoktatásra, a pedagógiai szakszolgálat digitális távellátásra történő átállása, a pályaválasztási tanácsadó szakemberek munkáját is nagymértékben befolyásolta.

Ebben az új helyzetben munkacsoportunk is nagy kihívás előtt találta magát, hiszen az addig jól működő, tematikusan felépített foglalkozásainkat, valamint az egyéni tanácsadásaink megvalósulásának lehetőségeit újra kellett gondolnunk. Meg kellett terveznünk, hogyan is fogjuk a pályaeorientációs tevékenységeinket megvalósítani úgy, hogy az alkalmazkodni tudjon az intézményekben kialakult különböző távoktatási módszerekhez, illetve az egyéni igényekhez. A pályaismeret bővítése, az önismeret fejlesztése, az aktuális, friss információs tartalmak minél szélesebb körű célcsoportjaihoz történő eljutása érdekében, online, digitális feladatok és játékok sorát dolgoztuk ki.

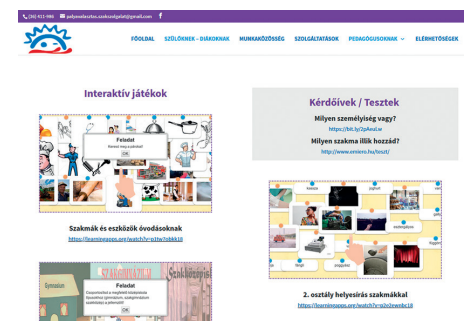
Munkacsoportunk több formában is segíti a pályaválasztás előtt álló tanulókat, szülőket és pedagógusait a kialakult helyzetben.

Heti több alkalommal jelentjük meg információs hírleveleinket, melyben célcsoportjaink számára fontos, hasznos, friss tartalmakat teszünk közzé, követve az aktuális változásokat, fejleményeket.

Hírleveleink elérhetőek honlapunk (<https://palyavalasztas.hmpedszakszolgalat.hu/>) HÍREK menüpontjában, valamint közösségi média felületünkön is (facebook: HMPSZ Pályaválasztási Tanácsadás oldal).

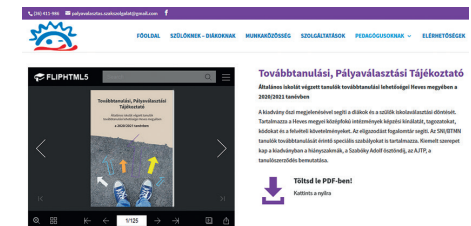
Honlapunk is folyamatosan bővül, frissül. A **KEZDŐOLDAL** pályaválasztási tanácsadást igénylő jelentkezési lappal nyit, így lehetőség nyílik az ide látogató számára elektronikus bejelentkezésre. Ezen a felületen keresztül jelentkezhetnek pályaválasztás előtt álló általános iskolások és szüleik, fakultációválasztás, valamint felsőfokú továbbtanulás, szakmatanulás előtt álló középiskolás tanulók, illetve szüleik és pedagógusok is.

Weboldalunkon létrehoztuk a **SZÜLÖKNEK-DIÁKOKNAK** menüpontot, ahol online elérhetőek pályaismereti játékaink több korosztály számára. Ugyanitt önismereti kérdőívek kitöltésére is lehetőségük van a pályaelképzelésük tekintetében bizonytalan tanulóknak.

A **PEDAGÓGUSOKNAK** menüpontot is folyamatosan frissítjük, melyben a pedagógus kollégák digitális tanóráikba beépíthető interaktív játékokat érhetnek el. Ugyanitt a **letölthető anyagok** részben, a tanév rendjéhez igazodó aktuális szakmai cikkeket, írásokat tartalmazó, rendszeresen megjelenő **Pályaválasztási, továbbtanulási KISOKOS** kiadványunkat olvashatják. A **hasznos linkek** fül alatt a pályaeorientációs tevékenységet, illetve tehetséggondozást segítő honlapokat gyűjtöttük össze.

Munkacsoportunk összeállított egy módszertani tananyagot is, mellyel a közoktatási intézményeknek kívánunk segítséget nyújtani a **pályaeorientációs nap digitális formában történő megvalósításához**. A módszertani anyag iránt érdeklődő iskolák igényüket a HMPSZ Pályaválasztási Tanácsadónak megküldött e-mail-ben (palyavalasztas.szakszolgalat@gmail.com) jelezhetik szakembereinknek.

A honlapra látogatók a **SZOLGÁLTATÁSOK** menüpontban tájékozódhatnak részletesebben a pályaválasztási tevékenységeinkről.

Az egyéni tanácsadások online/digitális formában, valamint telefonon keresztül tudnak megvalósulni. Tanácsadóink közvetlen elérhetőségeit honlapunk **ELÉRHETŐSÉGEK** menüpontjában találhatják.

Fontosnak tartjuk, hogy ebben a nehéz időszakban is segíteni tudjuk a pályaválasztás előtt álló tanulókat, szülőket és pedagógusait.

Federics Ibolya
szakvizsgázott pályaválasztási tanácsadó
Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat

Tehetséggondozás pszichológus szemmel

A gyémántok csiszolói – Pedagógusok és a tehetséggondozás

Az oktatási-nevelési folyamat szakemberei, a pedagógusok, „gyémántok csiszolói”, ők azok, akik óvodás, kisiskoláskortól egészen a közép – és felsőoktatás időszakáig végig kísérik a kisebb, nagyobb gyerekeket, fiatalokat a tanulmányaik során. Az iskola az a hely, ahol a legkülönbözőbb értelmi, érzelmi és szociális ingerek érik a gyerekeket és pedagógusokat egyaránt.

A tehetséges gyermek vagy fiatal felismerése és gondozása nem mindig egyszerű a sokrétű pedagógusi feladatok közepette. Minden esetben azonban érdemes figyelmet szentelni azokra a fiatalokra, akik valamilyen területen sajátos képességeket bizonyítanak, de ugyanakkor az is fontos jelző lehet a pedagógus számára, ha egy gyerek kiemelt motivációval, fokozott teherbírással, kezdeményezőképtelenséggel, kreatív feladatmegoldási képességekkel rendelkezik. Ezek a tényezők rámutathatnak arra, hogy melyik területekhez tartozó feladatokat, kihívásokat részesíti előnyben egy tanuló,

elképzelhető ugyanis, hogy ezek teljesítése, a velük való foglalkozás sikerélményt, elégtételt, megerősítést jelent a gyerek számára. Ezeknek a megerősítést nyújtó tevékenységeknek a gyakorlása azért is fontos, mert pozitív motivációt tud nyújtani a tanulónak az iskolai életben való teljesítmények eléréséhez, valamint a szociális-érzelmi viszonyulások érettségére, a saját és mások képességei, értékei iránti elfogadó attitűdre is jelentős hatással van. A tehetség jelenlétét nem feltétlenül a versenyek eredményei támaszthatják alá, hiszen a tanulók az értelmi és személyiségbeli fejlődésük folyamatában is eltéréseket mutatnak, ezen belül pedig a sajátos képességeik megmutatkozását még jelentősen befolyásolja a családi háttérük, a motivációs rendszerük, az őket ért jelentős élmények is meghatározóak, valamint a jelenlegi példaképeik, céljaik, sőt még a lelki-testi egészségi állapotuk is. Így tehát változó lehet az időszak és a versenyek iránti motivációs-érzelmi készenlét is, aminek az esetleges hiánya vagy lankadása messze nem jelzi a sajátos képességeinek a csökkenését.

A többletfeladatokat, azaz, olyan plusz ingereket, amelyek kielégítik az adott terület/tantárgy iránt érdeklődő tanulók belső igényeit, a pedagógusok fokozott összpontosítása tudja biztosítani. Ugyanakkor gyakran előfordul, hogy nemcsak a szakmai vagy tantárgyspecifikus információ megosztására van szükség, hanem a

tanuló éppen aktuális lelki állapotának a gondozására, kísérésére is igény adódik a pedagógus felé. Ilyenkor az emberi oldalát mutathatja meg a tanár, aki gyakran válik a tanulója számára követendő példaképpé, mentorrá, ami nemcsak lelkesedéssel tölti el a tanulót, de jelentős érzelmi motivációt is biztosít számára. Ez különösen akkor lehet fontos, ha egy fiatal a saját családja vagy közvetlen környezete, diáktársai részéről nem részesül megerősítésben, biztatásban, támogatásban.

A pedagógusok számottevő tapasztalattal, élménnyel rendelkeznek azzal kapcsolatosan, hogy milyen egyéni különbségek, sajátosságok figyelhetők meg a tanuló

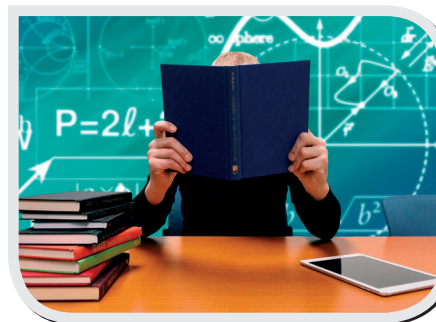
között, és arra vonatkozóan is, hogy ezeket hogyan lehet kamatoztatni, megmutatni akár alkotásban, akár versenyeredményben, akár egyszerűen olyan szintű szakmai elégtételben, amely hosszú távra szellemi és lelki útravalóul szolgál diáknak, tanárnak egyaránt. A jelenben jól hasznosítható számos tudományos munka, képzési lehetőség, konferencia. Szakmai közösségek, intézmények jó gyakorlatai tovább bővítik a meglévő tapasztalatokat és biztosítanak lehetőséget arra, hogy a felmerülő kérdéseket, eseti sajátosságokat megbeszélhessék, megoszthassák egymással.

Egy-egy gyermekkel, tanulóval, az ő előmenetelével, esetleges tehetségességgel, annak kezelésével kapcsolatban, vagy akár egy osztállyal kapcsolatban a pedagógiai szakszolgálati intézmény is a pedagógus kollégák rendelkezésére áll. Bizalommal forduljanak intézményünk tehetséggondozó pszichológusához!

Dr. Csibi Mónika

pszichológus

Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat

Tehetségfejlesztés pályaorientációs pedagógus szemmel

Pályaorientáció és a tehetséggondozás

A pályaorientáció és a tehetséggondozás olyan területei a pedagógiának, amelyek komoly figyelmet kapnak a pedagógus szakma, a kormányzati irányítás és a közvélemény körében egyaránt. E két szakterület erősen kapcsolódik egymáshoz, a pedagógus és a tanácsadó szakember számára is egymásra épülő folyamatot kell, hogy jelentsen, mert mind az egyén, mind a társadalom számára veszteség, ha egy adott területen tehetséges ember nem találja meg, ezért nem tudja betölteni hivatását. A tehetségazonosítás azonban nem könnyű feladat, számos akadályozó, nehezítő tényező lehet jelen, melyek közül néhányat most kiemelünk.

Nehézséget jelenthet a tanuló **hátrányos szociokulturális helyzete**, főleg, ha nincs benne az öndefiníciójában, hogy ő kiemelkedő, tehetséges, kiváló is lehet valamiben- fogalmazta meg Péter Szarka Szilvia egy konferencia előadásában. Részletesen az alábbi linken olvashat a témáról: https://tehetseg.hu/sites/default/files/12_kotet_net_color.pdf

Beazonosíthatatlan tehetségek a **magatartási problémás tanítványaink** között is fellelhetők. Vannak olyan magatartás-problémák, amelyek önmagában a tehetségességből adódnak. Például sértődékenyek, erőteljesen válaszolnak a kritikákra, könnyen sírnak, nehezen tűrik az igazságtalanságot. Az alábbi linken bővebben olvashatnak erről a területről: https://tehetseg.hu/sites/default/files/konyvek/geniusz_34_net.pdf

A kétszeresen kivételes tanulók olyan átlag feletti képességekkel rendelkező gyermekek, akiket mégis valamilyen tanulási zavarral diagnosztizáltak, ami megnehezíti a

hagyományos tanulási folyamatot. Nekik a hiányosságai fejlesztése mellett az erősségeik felfedezésére és kibontakoztatására is szükségük van. Azonosításukban a szakértői dokumentumok mellett árulkodó jel lehet, hogy iskolai teljesítményük nagy szórást mutat. Az alábbi linkeken bővebben olvashatnak a módszerekről: https://tehetseg.hu/sites/default/files/konyvek/geniusz_30_net.pdf és <http://www.mateh.hu/tehetsegkonyvtar/Alulteljesites.pdf>

Ezeknek a gyerekeknek különösen fontos, az, hogy segítséget kapjanak, legyen olyan pedagógus vagy szakember, aki segíti őket abban, hogy felismerjék tehetségüket, rátaláljanak arra az életpályára, amely legjobban segíti őket abban, hogy minél teljesebb életet éljenek és munkájuk által, minél hasznosabb tagjai legyenek a társadalomnak.

Boldog Beáta

szakvizsgázott tehetségfejlesztő
és pályaválasztási tanácsadó pedagógus,
Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat

Tehetséggondozás a szakképzés speciális területén

A középfokú oktatás két speciális területén dolgozó, a tehetséggondozásban nagy tapasztalatokkal rendelkező, széles látókörű szakembert arra kértünk fel, hogy foglalják röviden össze, hogy intézményeikben hogyan tudják megvalósítani a különleges képességekkel érkező diákok feltérképezését és fejlesztését. A rendészeti és honvédelmi pályákra való felkészítés területeibe kapunk betekintést az írásként által, az ott folyó oktatást is jobban megismerve.

Tehetséggondozás a Miskolci Rendészeti Szakgimnáziumban

Iskolánkban a Miskolci Rendészeti Szakgimnáziumban, bár sajátos feladatköre miatt egyedi helyet tölt be a hazai köznevelési intézmények palettáján, hosszú évek óta kiemelt helyet foglal el a tehetséggondozás. Iskolánk pedagógiai programjában megfogalmazott célkitűzéseket nem pusztán a nevelőtestület által folytatott szisztematikus oktató, nevelő feladat során, hanem az Észak-magyarországi Rendészeti Tehetségsegítő Tanácssal (ÉReTT) szorosan együttműködve végzi. A Tanács huszonegy alapító taggal, amelyek között az egri Kossuth Zsuzsanna Szakgimnáziumot és a Heves Megyei Rendőr-főkapitányságot is meg kell említenünk, 2015-ben alakult meg. Létrejöttét iskolánk jogelődje a Miskolci Rendészeti Szakközépiskola kezdeményezte és a mai napig tagszervezetei közé tartozik a lőrinci Március 15. Szakgimnázium, együttműködői között pedig az Egri Szakképzési Centrumot tisztelhetjük. Az intézményi háttér, valamint az elkötelezett oktatógárda tehát rendelkezésre áll.

A tehetséggondozás a felvételt követő beemelési kompetenciamérésen veszi kezdetét. Ekkor bizonyosodhatunk meg arról,

hogy milyen drágakövekre kell különös figyelmet fordítanunk. Ők az országos tanulmányi verseny, valamint az arra történő felkészülést segítő iskolai versenysorozat segítségével fejleszthetik – természetesen tanáraink segítségével – elméleti és részben gyakorlati tudásukat. A házi versenysorozatunk szinte minden tantárgyat érint, melyet a tanulók tanulnak nálunk. Ezek egy része mérhető csak össze a hagyományos köznevelési intézményekben tanított tárgyakkal, ismeretanyaggal, de egy jókora hányada csupán a Nemzeti Közszerződési Egyetem tanulóival kerülhet megmértetésre. Ez a kettősség különösen megterhelő diákjaink számára, de szerencsére jócskán adódnak bárkivel, vagy akár mindenkivel is összemérhető területeink, elsősorban a sportban. Több országos első, vagy dobogós helyezéssel büszkélkedhetünk akár a küzdősportok, akár a lövészet, vagy más sportágak terén, ahol igazi ellenfélként csupán a stopperóra, vagy a céltábla célkörei mutatkoznak.

A heti elfoglaltsági rendben kap helyet a tehetséggondozás, amire külön órákat jelöltünk ki. A nagyobb megmértetések előtt a jobb felkészülés érdekében mértékel

ugyan, de mentesítjük az iskola talentumait egyéb elfoglaltságaik alól, abban a reményben, hogy ezzel is hozzájárulhatunk eredményeikhez. Az országos sikereket elért tanulóink szinte kivétel nélkül tovább tudnak tanulni a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen. Az ÉReTT tevékenységének köszönhetően ugyanakkor az is tetten érhető, hogy a rendészeti pályaorientációs középiskolákban a tehetségjegyeket mutató és hozzánk fel-

vételt nyert diákok milyen jól megtalálják helyüket az iskolánk falai között és nálunk folytatódhat a korábban megkezdett tehetségfejlesztés.

<http://erett-net.hu/index.php>
<https://mrszg.hu/>

Dr. Nagy Ákos

*c.r.alezredes – főtanár (jogi ismeretek),
tutor- Roma Education Fund*

Középiskolai tehetségfejlesztés a honvédelmi nevelés szemszögéből

Bármilyen jellegű – a közoktatási rendszer adta keretek közti – nevelésről beszélünk, a legfőbb cél olyan talpraesett, pozitív énképvel rendelkező, az élethosszig tartó tanulás elvét elsajátító, önmagáért és a közösségért tenni képes és akaró fiatalok nevelése, akik felnőve hatékonyan tudnak dolgozni az országukért, a magyar társadalomért. A honvédelmi nevelés a középiskolai nevelésnek-oktatásnak egy olyan szűk részterülete, amely jelentős részben gyakorlatorientált képzés keretében azoknak a képességeknek a fejlesztésére fókuszál, amelyek későbbi használatával az egyén képes lesz a valóságos problémákkal való hatékony megküzdésre. Ezek a problémák lehetnek kifejezetten honvédelmi jellegűek, de akár a mindennapi élet keretein belüliek is. Minden tehetségfejlesztési tevékenység alapja a tehetség azonosítása, azonban ennek gyakorlati megvalósítása nem mindig egyszerű feladat, hiszen a lelki, viselkedésbeli, teljesítménybeli és környezeti tényezők együttes vizsgálata és összevetése során sok esetben nehéz egyértelműen kijelenteni, hogy valaki miben is tehetséges és miben nem. A diákok előbb strukturálatlan majd később strukturált formában történő megfigyelése

azt a célt szolgálja, hogy a tehetséget jellemző kognitív és affektív tulajdonságokat azonosítsuk. Ehhez elengedhetetlen a tudatos és céltudatos felkészülés a nevelő részéről, aminek alapfeltétele a többoldalú együttműködés mind a tanárok és diákok, mind pedig a tanárok, nevelők között. A különböző tehetségvizsgálatok során az erős és gyenge pontok azonosításának akkor van értelme, ha azt adekvát fejlesztés követi. Ezt pedig akkor érhetjük el, ha az erősségekre támaszkodva segítjük a tehetség kibontakozását, úgy hogy ez a segítség a gyenge pontokra is pozitív hatással legyen. A tanár, a nevelő szerepe a fejlesztési folyamatban sokrétű. A tehetség felismerése, azonosítása, fejlesztési irányainak meghatározása, a fejlesztési folyamat végigvitele és utánkövetés mellett ott van a képességnek a fiatalban történő tudatosítása, egy olyan lelki alap megteremtése, amely a későbbiekben öngerjesztővé válik és belső erőt ad majd a diáknak. A differenciálás során a pedagógus felelőssége a feladatok olyan felosztása a tanulók között, hogy azok a képességeiknek és lehetőségeiknek megfelelő kihívásokkal szembeüljenek, ez azonban messze nem azt jelenti,

hogy valaki csak azokkal az adott feladattípussal szembesül, amiben jól teljesít, hiszen a való életre történő nevelés szempontjából fontos az esetlegesen bekövetkező kudarcélmény és az azzal való megküzdés is. Vagyis az erős és gyenge pontok egyensúlyban történő fejlesztése úgy, hogy a részfeladatok megoldása után a végkicsengést a diákok kollektíven és egyénekenként sikerélményként tudják elkönyvelni. Ehhez elengedhetetlen a csapatmunka fejlődése és tudatos fejlesztése is. A sikerélmények növelik pozitív énképüket és önbizalmukat, míg a csapatban történő megoldások során az egymás iránti bizalmuk, interperszonális kapcsolataik, vagyis a közösség kohéziója erősödik. A középiskolai tehetségfejlesztés a honvédelmi nevelés szemszögéből alapvetően kétféle formában valósul meg. Egyik formában iskolai, tanórai keretek közötti megvalósításról beszélünk. Ennek keretében elősegítjük a differenciálást és az egyéni munka mellett szabályozott keretek között fejlesztjük a közös munkát. Ilyen esetben a különböző feladatok részfeladatokra bontásával, csoportbontással, egyéni és páros előadásokkal a törzsanyag mellett fakultatív tananyag feldolgozás keretein belül erősítjük a belső motivációt, a céltudatosságot, a kommunikációt, a problémamegoldó ké-

pességet, előmozdítjuk a diákok reális helyzet – és önértékelését, a közösség építését és a csapatmunkát. Az iskolán és tanórán kívüli formában a különböző terepfoglalkozások, szakkörök, táborok, konzultációk, versenyek és rendezvények keretei között a fent felsoroltak mellett fejlesztjük a fiatalok kreativitását, türeklépességét, alkalmazkodó képességét, határozottságát, döntésre való képességét, egyéni és kollektív felelősségvállalását és vezetői képességeit. Mindezt ellenőrzött, életszerű körülmények között játékos feladatok formájában valósítjuk meg, úgy, hogy a diákok feladatból való tanulása mellett önismeretük is fejlődjön. Mi nevelők fiatalon mindannyian megtapasztaltuk az útkeresés éveit, amikor kerestük a saját helyünket, feladatunkat az életben, a társadalomban. A honvédelmi nevelés keretein belül megvalósuló fejlesztéssel ezeket az éveket nemcsak tapasztalatokban, tanulásban és ezáltal önfejlődésben gazdaggá tudjuk tenni, hanem néhány fiatal számára le is tudjuk rövidíteni azáltal, hogy utat mutatunk egy kemény, férfias, kihívásokkal teli, de sokrétű és változatos élethivatás irányába.

Szűcs Antal

*Wigner Jenő Műszaki, Informatikai Középiskola
honvédelmi alapismeretek óraadó tanára*

Felhasznált irodalom

Bábosik István: **A nevelés elmélete és gyakorlata**

– Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. Budapest, 1999., ISBN 9789631954388,

A tehetség kézikönyve – Géniusz Könyvek, Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, 2019, ISBN 9786150066363,

Balogh László: **Az egyéni tehetségfejlesztő programok alapjai**

– Didakt Kiadó, Debrecen, 2016, ISBN 9786155212390

Madarász Tibor: **A honvédelmi nevelés pedagógiai oldala** – Educatio 2015/2, ISSN 1216-3384,

Bagi István–Bárány Zoltán–Lövei László–Sarka Ferenc–Tóth Ilona: **Tehetséggondozás a Miskolci Rendészeti Szakközépiskolában** – Géniusz Műhely 14/2, 2015.